

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MVCRX073AQ30
prvotní identifikátor

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 17326-2/ODK-2023

Praha 7. února 2023

Obec Opatovice nad Labem
Ing. Pavel Kohout
starosta obce
Pardubická 160
533 45 Opatovice nad Labem

prostřednictvím datové schránky ID DS: kvsbqar

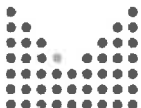
Vyjádření k postupu orgánů obce

K Vaší značce: OÚOnL/0353/23

OBECNÍ ÚŘAD ② Opatovice nad Labem		Č. dopor.
Došlo: 0 / -02- 2023		Zpracov.
Č.j.: OÚOnL/0594/23		Ukl. znak
Přílohy:		

DZ

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra (dále jen „Ministerstvo vnitra“) obdržel dne 20. ledna 2023 Vámi učiněnou žádost o vyjádření ke správnosti postupu orgánů obce Opatovice nad Labem. V podrobnostech mj. uvádíte, cit.: „V posledních komunálních volbách, které se uskutečnily ve dnech 23. a 24. září 2022, bylo zvoleno 15 členů Zastupitelstva obce Opatovice nad Labem. Následně – ještě před prvním ustavujícím zasedáním zastupitelstva – jedna ze zastupitelek, která byla zvolena na kandidátní listině volební strany Opatovice nad Labem a Pohřebačka pro lidi, rezignovala na svůj mandát. Zároveň všichni náhradníci z uvedené volební strany rezignovali na své postavení náhradníka a Zastupitelstvo obce Opatovice nad Labem má od uvedeného data 14 členů. Starosta obce, místostarosta obce i rada obce tak, jak jim jejich funkce zůstávají i po uskutečnění voleb bez omezení zachovány, po celou dobu standardně vykonávali všechny své pravomoci tak, jak předpokládá zákonná úprava. K volbě nového starosty, místostarosty i rady obce došlo na zasedání Zastupitelstva obce Opatovice nad Labem konaném dne 4. 1. 2023. Ve světle dosud uvedeného a zájmu předcházení jakémkoli pochybnostem tímto zdvořile žádáme o potvrzující vyjádření, že Rada obce Opatovice nad Labem byla správně zvolena a že tak i v současné době je orgánem obce vykonávajícím bez omezení zákonem předpokládané pravomoci. Z našeho pohledu jsou přitom stěžejní tyto argumenty. Předně je namístě ze zákonné úpravy citovat následující ustanovení:

§ 99 odst. 3 in fine zákona o obcích, dle něhož platí:

„Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.“

§ 100 odst. 2 zákona o obcích, dle něhož platí:

„Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů zastupitelstva obce pod 11 a na uprázdněné mandáty nenastoupí náhradníci, končí činnost rady obce uplynutím třicátého dne od uprázdnění mandátů v zastupitelstvu obce. Funkce rady obce vykonává v takovém případě zastupitelstvo obce, které může svěřit plnění některých úkolů rady obce starostovi.“ K Vašemu požadavku Vám sdělujeme následující:

K naznačené záležitosti se Ministerstvo vnitra vyjadřovalo pod č. j. MV-175157-4/ODK-2022, ze dne 2. listopadu 2022, vyjádřením vydaným v souvislosti s požadavkem části zastupitelů obce Opatovice nad Labem, z uskupení Opatovice nad Labem a Pohřebačka pro lidi.

Ministerstvo vnitra předně uvedlo, že vycházelo z předpokladu, že před ustavujícím zasedáním zastupitelstva obce dosahoval počet členů zastupitelstva obce 14 členů (tj. neposuzovalo učiněné rezignace). Dále bylo mj. uvedeno, cit.: „Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) ukládá zvolit radu obce v obcích, v nichž počet členů zastupitelstva obce dosahuje alespoň patnácti osob, resp. jako výjimku z obecné povinnosti zvolit radu stanoví, že rada obce není volena v obcích, které mají méně než patnáctičlenné zastupitelstvo (ustanovení § 99 odst. 3 zákona o obcích).

*Jestliže člen zastupitelstva písemně rezignuje v den ustavujícího zasedání, jeho mandát zaniká až uplynutím tohoto dne [srov. § 55 odst. 2 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“)], takže zastupitelstvo má v takové situaci i nadále 15 členů a rada by měla být dle zákona o obcích na ustavujícím zasedání volena. **K Vašemu prvnímu dotazu Ministerstvo vnitra tedy uvádí, že **jestliže nově zvolený člen zastupitelstva rezignoval dříve, jeho mandát zanikl uplynutím dne, kdy v souladu s § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách do zastupitelstev obcí obdržel starosta obce jeho rezignaci. Pokud by člen zastupitelstva (nebo náhradník) rezignoval a na jeho místo by již nenastoupil žádný (další) náhradník, čímž by došlo k poklesu počtu členů zastupitelstva obce pod patnáct, **nebyla by rada obce s ohledem na ustanovení § 99 odst. 3 zákona o obcích volena**, neboť počet členů zastupitelstva obce se ve smyslu § 99 odst. 3 zákona o obcích určuje z jejich faktického počtu.*****

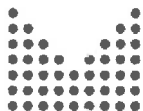
Pokud jde o vztah Vámi citovaných ustanovení § 99 odst. 3 a § 100 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále

jen „zákon o obcích“) Ministerstvo nesdílí Vámi vyslovený názor, že ustanovení § 99 odst. 3 je speciálním ustanovením ve vztahu k ustanovení § 100 odst. 2 zákona o obcích, neboť každé ustanovení řeší zcela odlišnou situaci. Ustanovení § 99 odst. 3 zákona o obcích dopadá na případy, kdy se volí nová rada obce, kdežto ustanovení § 100 odst. 2 zákona o obcích cílí na problematiku, kdy rada zvolena již byla (a tedy existuje jako orgán obce), a je řešena možnost jejího dalšího pokračování. Uvedené lze podpořit především jazykovým výkladem poslední věty ustanovení § 99 odst. 3 zákona o obcích (*Rada obce se **nevolí** v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.*). Tedy jde o situaci, kdy rada ještě nebyla po volbách ustanovena. Explicitní je též vyjádření ustanovení § 100 odst. 3 zákona o obcích (poslední část souvětí), ze kterého vyplývá, že *jestliže v průběhu funkčního období přesáhne počet členů rady obce jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce, aniž počet jeho členů poklesne pod 11, plní rada obce **nadále** své funkce.*

Jelikož v daném případě došlo k poklesu zastupitelstva obce na 14 členů ještě před konáním zasedání zastupitelstva, na kterém byla zvolena nová rada, na volbu rady tedy jednoznačně dopadá ustanovení § 99 odst. 3 zákona o obcích. Přímou z tohoto ustanovení výslovně vyplývá (viz znění ustanovení § 99 odst. 3), že rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů. Uvedenému pravidlu ovšem předchází ještě další podmínka, a to (viz předposlední věta ustanovení § 99 odst. 3 zákona o obcích), že *počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž **nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce.*** Hovoří-li zákon jednoznačně o způsobu určení, resp. zvolení členů rady, jejichž počet se má odvíjet od počtu členů zastupitelstva obce, je nezbytné vycházet z faktického stavu, resp. z faktického počtu členů zastupitelstva. Na uvedených závěrech nic nemění ani to, že zastupitelstvo určilo, že zastupitelstvo bude mít 15 členů, tj. bylo voleno 15 členů zastupitelstva, kdy tato praxe byla v obci Opatovice nad Labem zavedena od prvních voleb v roce 1990, neboť pro určení faktického počtu členů zastupitelstva obce je rozhodující okamžik volby nové rady obce (k čemuž zpravidla dochází na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce, viz § 91 odst. 1 zákona o obcích).

Výjimku z pravidla plynoucího z ustanovení § 99 odst. 3 zákona o obcích představuje pouze výše citované ustanovení § 100 odst. 3 zákona o obcích. Jedná se o specifické opatření pro případnou námitku rozporu faktického stavu s pravidlem, podle něhož počet členů rady nesmí přesáhnout 1/3 členů zastupitelstva obce. Jak však již bylo zmíněno, uvedené ustanovení se vztahuje k existenci rady již zvolené.

Jelikož v tomto případě byl k okamžiku volby nové rady obce počet členů zastupitelstva 14, je s ohledem na výše uvedené patrné, že zvolení Rady obce Opatovice nad Labem bylo učiněno v rozporu s ustanovením § 99 odst. 3 zákona o obcích. Nebyla totiž dodržena podmínka, že počet členů rady obce nesmí přesáhnout 1/3 členů zastupitelstva obce, ze které je dovozováno, že má-li zastupitelstvo obce méně než 15 členů, rada obce se nevolí.

Ing. Bc. Miroslav Veselý
ředitel odboru

v z. Mgr. Jan Roneš
vedoucí oddělení vzdělávání
a samosprávných agend
územních samosprávných celků

Vyřizuje: Mgr. Tereza Lukešová
tel. č.: 974 816 442
e-mail: posta@mvcv.cz